

FTSK Barlangkutató Szakosztály
Vidics Zoltánné /szerk./

ABSTRACT:

Mrs. Vidics, Z. /ed./: FTSK Cave Exploration Section

The group carried out exploration in seven objects of the Pilis, Buda Mountains and Aggtelek karst, with no significant results in 1984.

Az eredeti jelentés tartalomjegyzéke:

- I. Az 1984. évi kutatási terv
A kutatási terv értékelése
- II. A kutatott objektumoknál végzett munkák
 1. Háromlyuku-barlang /Hosszu-hegy/
 2. Francia-bánya-barlangja /Budai-h/
 3. Solymári-ördöglyuk
 4. Szabadság-barlang /Égerszög/
 5. Danca-barlang /Égerszög/
 6. Teresztenyei-barlangrendszer
 7. Tizenharmadik-viznyelő és környéke
/Aggteleki-h. Jósvafőtől DK-re/
- III. Tudományos tevékenység
 1. Dr. Szunyogh Gábor: A hévizes eredetű gömbfűlkék kondenzvíz-korróziós kialakulásának elméleti-fizikai vizsgálata /csak összefoglalás/
 2. Lukács Erika: Barlangtérképezési számítógépes program
 3. Vidics Zoltánné: Víz hőmérsékletek Égerszög területén
- IV. Csoporttevékenység

Háromlyuku-barlang

Kutató csoportunk a Pilisszántóhoz tartozó Hosszuhegyen 1984. július 25- augusztus 6. között - átlag 8 fő részvételével - dolgozott a Háromlyuku-barlangban.

Elvégzendő feladataink a következők voltak:

1. A Medve-lyuk további kutatása, feltárása és bővítése.
2. A barlang fő aknájának kutatása, mélyítése a kitermelt törmelék /kitöltés/ felszínre juttatása.

Az előzetes tervek csak részben valósulhattak meg.

A Medve-lyuk végén sikerült a járatot tovább tisztítani. Ennek során a kitöltés anyagát a járat külső részére helyeztük el. A járat jelenlegi végpontja erősen agyagos kitöltésű, amelyben viszonylag könnyen lehet továbbjutni. A nehézséget csak a járat nagyon gyenge légcseréje okozza.

A tervbevetett feladatok másik részét nem sikerült teljesíteni.

A főágból történő feltáráshoz eddig is elengedhetetlen segítséget nyújtott egy megfelelően kialakított csörlőrendszer. Az elmúlt néhány évben sikerült a csörlőt meghajtó emberi erőt kiváltanunk, előbb egy szovjet, majd egy japán agregátor és egy villanymotor segítségével. 1984-ben új emelő drótkötelet szereztünk be /az MKBT anyagi támogatásával/. Azonban a pályakötelet tartó állványzatot - amely majd egy évtizedig hűségesen szolgált a feltáró munkát, s amelyet használaton kívül a barlangban tároltunk - ismeretlen személyek ellopták. Sajnos nem valószínű, hogy "civil" személyek felelőtlen akciójáról van szó. A barlangba - 25 m-re kell függőlegesen leereszkedni ahhoz, hogy az állványt elérje. Már ez is "dicsérendő sportteljesítmény". Nemkülönböztetve az is, hogy az állvány egy-egy ága kb. 40 kg súlyú. Ezt megfelelő felkészültség és technikai eszközök nélkül "egy civil" nem tudja kitermelni és elszállítani.

1985-re új állványt fogunk készíteni a Győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola segítségével. /Ott készült az előző állvány és kötélletra is!/.

A kellemetlen körülmény ellenére a kutatómunka résztvevői a Marcel Loubenc csoport tagjainak segítségével igyekeztek a kitűzött feladatokat megoldani.

Tatár Árpád

Francia-bánya barlangja

Kutató csoportunk a Francia-bánya barlangjában 1984-ben 5 alkalommal dolgozott - átlag 4 fő részvételével.

Végzett munkánknak kevés eredménye látszik.

Főleg a bejárati aknába visszadobált törmelék és szemetet termeltük ki. Igyekeztünk ezt a bejárattól messzebbre szállítani, hogy több munkát adjunk az ellenünk "dolgozó" egyéneknek. Az eltömődött járatok kitisztítását csak a barlang lezárása után tudjuk folytatni, legalábbis akkor várható a munkák eredményessége.

Vidics Zoltánné

Solymári-ördöglyuk kutatásának beszüntetése

Szakosztályunk, talán már a megalakulása óta foglalkozott a barlang kutatásával és térképezésével. A végzettekről éves jelentésekben rendszeresen beszámoltunk. Az elkészült térképeket leadtuk.

Problémáink már évek óta voltak, mert az ottani területen dolgozó sporttársaink jelentési kötelezettségüknek, rendszerint késve tettek eleget. 1983. végén még továbbították az 1984. évre betervezett kutatásokat, de nem jelezték, hogy 1984. évtől már nem kívánnak a szakosztály keretén belül tevékenykedni. Ez a tény csak az év közepe táján derült ki. Megfogyatkozott szakosztályunk egyhangulag úgy döntött, hogy a barlang kutatására nincs elegendő emberanyagunk, így a kutatást beszüntetjük.

Év elején még négy alkalommal megtartottuk a nyitvatartási ügyeletet és vezettük le az érdeklődőket.

A birtokunkban levő barlangkulcsokat az OKTH Budapesti Felügyelőségének átadtuk.

Vidics Zoltánné

Szabadság-barlang

Kutatócsoportunk a Szabadság-barlang kutatására 1984-ben 10 munkanapot - átlag 5 fő részvételével - fordított.

Már évek óta folytatjuk a barlang végpontján levő kitöltés kitermelését. A munka - tekintettel az igen nehéz körülmények miatt lassan halad, de halad. Idén 5 alkalommal - 3-4 óra időtartammal - végeztünk bontást. Hosszabb idejű munkavégzés nem lehetséges, mert a levegő nehezen cserélődik a keskenyszelvényű járat következtében. Igaz, hogy a jelenleg is meglévő természetes kicsi lyukon áramlik levegő a járatba, de ez a mennyiség csak az elől dolgozó 1-2 ember számára elegendő. A hátrább dolgozó személyek már fél óra múltán is kevés oxigénhez jutnak. A résztvevő személyek elhelyezkedésének gyakori cseréjével lehet csak 3-4 órát dolgozni. Feltételezésünk szerint még 1,5 - 2 méter az átbontandó járathossz. Még mindig bizunk abban, hogy kitartó munkával sikerül átbontanunk ezt a szakaszt.

A barlang vízgyűjtő területén 5 alkalommal végeztünk terepbejárást. Ezen bejárások alkalmával karbantartási munkákat végeztünk a régebben kutatott objektumoknál.

Szükségessé vált a Büdös-lyuk és a Patkós-barlang bejáratának lefedése, nehogy beleessenek az erdei állatok.

Elvégeztük a Kecse-kut és környékének szeméttelenítését.

Ugy szintén igyekeztünk az "erdő-karbantartás"-kor elszórt üzemanyag tartályokat összegyűjteni, elégetni.

Vidics Zoltánné

Danca-barlang

Kutatócsoportunk a Danca-barlangban és vízgyűjtő területén 1984-ben 15 alkalommal - átlag 5 fő részvételével végzett kutató munkát.

Tevékenységünk fő részét a barlang vonalának a felszínhez való azonosítása /felszíni térképezés/ tette ki. Fennmaradó időnk a Gyökér-viznyelő tisztítására és a barlang 1981-ben feltárt szakaszainak bejárására fordítottuk. A Gyökérkúti-viznyelőt - 3 m-ig kiácsoltuk és onnan 4 m hosszú kuszó-járatot tettünk szabaddá. Innen láthatóvá váltak az 1950-es években készített ácsolatok romjai. A több mázsás kötömbök kártyavárként döntötték össze a valószínűleg gyengére méretezett ácsolatot. Felszíni térképezésünk kapcsán szerettük volna megtalálni a szájhagyomány által még őrzött, valamikor a barlangba vezető természetes kürtöt, melyet az 1940-es évek végén temettek be a helybéli lakosok. Feltételezésünk szerint ennek a kürtőnek megtalálásával és kibontásával egy biztonságos bejáratot tudnánk létesíteni. A biztonságos bejárat pedig elengedhetetlenül szükséges a barlang további kutatása érdekében.

Az év elején végeztünk szintkülönbség méréseket a 112. poligon után a végpontig. Felmértük az oldalágat, melyet már a tavalyi jelentésünkben leadtunk.

Vidics Zoltánné

Koordináta adatok a Danca-barlangból
/Égerszög-Aggtalaki-hegység/

	X	Y	Z
A barlang bejárata	0,0	0,0	+ 0,0
Viktória-terem után	21,0	60,0	+ 6,0
Szivattyus-terem	28,0	185,0	+ 7,3
Szifon	37,0	187,0	+ 3,5
Táborhely	34,0	218,0	+ 7,4
Impozáns meandernél	99,7	303,6	+ 10,5
Nagyomladék-terem után	181,2	415,7	+ 13,7
Morzsalékos-közetnél	183,8	430,2	+ 15,4
A 112. poligonnál	188,0	463,3	+ 20,3
A 125. "	176,7	524,5	+ 22,4
A végpont előtt	116,9	578,4	+ 25,5
Oldalág - 1. szakasz	176,9	524,5	+ 29,0
" 2. "	146,9	510,9	+ 30,3
" 3. "	121,0	546,4	+ 31,5

Magyarázat: A fenti adatok a barlang térbeli elképzelését teszik lehetővé, ahol az X = K-i - Y = É-i kiterjedés és a Z = az időszakos patakmeder talpszintje. Mindhárom adatsor méterben van kifejezve.

Vidics Zoltánné

Téresztenyei-barlangrendszer

Kutatócsoportunk a Téresztenyei-barlangrendszer kutatása érdekében 1984-ben 8 munkanapot - átlag 3 fő részvételével - tervkénykedett.

Sajnos az idei év erősen csapadékos volt, mely nem kedvezett a betervezett kutatások elvégzéséhez.

A barlangrendszer kutatására szánt időt főleg terepbejárásra fordítottuk. Hasznos megfigyeléseket végeztünk a barlang vizgyűjtő területén és a már régebben kutatott objektumoknál is. Megfigyeléseinket valószínűleg hasznosítani tudjuk majd a barlang feltárása érdekében. Amennyiben ez a barlang feltárul, úgy világviszonylatban is csúcst fogunk dönteni - mirrnt a kutatásra ráfordított idővel!

Vidics Zoltánné

Tizenharmadik-viznyelő és környéke

Kutatócsoportunk a Tizenharmadik-viznyelő és környékén 1984-ben 5 napot - átlag 3 fő részvételével - dolgozott.

Munkálataink során a viznyelők tisztítását végeztük el. A tisztítás főleg a behordott

faág és levél eltávolítására szorítkozott. Az agyagos kitöltések kitermelése a sok eső miatt átnedvesedett talaj miatt nem volt lehetséges. Bejutás így egyik nyelőnél sem volt lehetséges. Végeztünk megfigyeléseket a Vidics Zoltán-barlangban a visszaoldott képződményeken és az érdekesen "kagylózott" járatfalakon is. Megfigyeléseinket még folytatni kell ahhoz, hogy arról egy komolyabb beszámolót - tanulmányt - készíthessünk.

Vidics Zoltánné